

Professionalisering en democratie

Uitholling FNV-afdelingen

Het werk van de FNV-afdelingen en de rol van de leden daarin staan onder druk sinds in het voorjaar de nota "De FNV op weg naar 2000" in de openbaarheid kwam. De losgebarsten kritiek heeft het federatiebestuur tot concessies gebracht, maar de definitieve reglementsvoorstellen voor het lokale vakbondswerk beloven ook nu nog weinig goeds voor het actieve kader. De kritiek op de oorspronkelijke plannen is amper ontkracht.

Een initiatiefgroep van FNV-afdelingen uit Arnhem, Delft, Eindhoven, Groningen/Haren, Leiden en Utrecht vormt de kern van de organisatie van het protest. Zij nodigden op 25 mei jongstleden alle FNV-afdelingen uit om in Utrecht te komen praten over de plannen van het federatiebestuur. Sindsdien poogt de groep de besluitvorming binnen de FNV te beïnvloeden. Rond de jaarwisseling zal de federatieraad beslissen. Het federatiebestuur streeft met de reglementswijzigingen drie doeleinden na. Een versterking en vernieuwing van het regionale en lokale vakbondswerk; een vergroting van de betrokkenheid van de bonden; en de verlossing van de FNV van het zogenaamde kadersyndroom via meer professionalisering.

Storm van kritiek

De oorspronkelijke voorstellen oogstten een storm van kritiek. Zo was het de bedoeling de districtbesturen alleen uit bezoldigden te laten bestaan. De onbezoldigde vertegenwoordig-(st)ers van de afdelingen zouden hun zetels moeten opgeven. De banden tussen district en afdelingen waren verdwenen en de districtvergaderingen opgeheven. Er zou dus geen besluitvormend orgaan meer zijn met vertegenwoordiging van de afdelingen. De communicatie tussen district en afdelingen zou voortaan via de bonden moeten verlopen. Het protest nam nog verder toe toen bekend werd dat de uiteindelijke beslissing over de vernieuwde structuur zou vallen in een 'kongres' met de kleinst mogelijke samenstelling; en dat is de federatieraad. De bondsvoorzitters gaan beslissen, terwijl in de voorjaarsvergaderingen van de districten allerwege te beluisteren viel dat in veel bonden de discussie over dit onderwerp zeer gebrekkig is gevoerd. Daar werd ook duidelijk dat er overal grote twijfels bestaan over het vermogen van de bonden inhoud te geven aan het bonds overstijgende FNV-werk.

Foto Chris Pennarts

Kritiek vrijwel genegeerd

Op de utrechtse bijeenkomst van 25 mei bundelde een groot aantal afdelingen hun verontrusting en protest. In de door 93 afdelingen onderschreven konklusies werd uitgesproken dat:

- 1) de FNV-afdelingen niet beroofd mogen worden van hun taken, bevoegdheden en middelen;
- 2) in het hoogste districtsorgaan de afdelingen rechtstreeks vertegenwoordigd moeten zijn;
- 3) de kaderleden professionele ondersteuning verdienen en dringend nodig hebben.

Mede door deze unieke actie heeft het federatiebestuur zijn plannen bijgesteld. Er wordt een nieuw orgaan voorgesteld, de districtsraad. Deze komt in de plaats van de huidige voor- en najaarsvergaderingen. De FNV-afdelingen krijgen in die raad slechts een kwart van de maximaal 52 zetels. Hoewel in naam het hoogste beleidsbepalende en -kontrollerende orgaan, komt deze maximaal drie maal per jaar bijeen. Verder moeten de afdelingen hun werken concentreren rond 'doe-activiteiten'. De mogelijkheid om eigen beleid te ontwikkelen wordt afhankelijk gemaakt van het districtbeleid en steunt uitdrukkelijk op het initiatief van het districtbestuur. Kortom, een uiterst magere tegemoetkoming aan de kritiek.

Log ambtelijk FNV-apparaat

De initiatiefgroep van verontruste FNV-afdelingen vindt ook de nieuwe voorstellen ondoelmatig en slecht. Ondoelmatig, omdat ze de doelstellingen niet naderbij brengen. Slecht, omdat er te veel voor moeten worden opgeofferd. De betrokkenheid van de bonden bij het regionale werk is op papier vastgelegd. Sluitende afspraken zijn echter niet gemaakt.

Vernieuwing wordt verwarrend teruggebracht tot professionalisering en dat is het exclusieve terrein van het fenomeen bezoldigden. Over de kwaliteit van het gevoerde beleid is geen woord geschreven. En inderdaad het 'kadersyndroom' verdwijnt. Met het kader...

De gewenste schaalvergroting, centralisering en professionalisering gaan gepaard met de terugdringing van de democratie. Het kader verliest elke invloed op het beleid. Wat over lijkt te blijven, is een log ambtelijk FNV-apparaat. Een apparaat dat zeer ver weg en uiterst professioneel beleidsproducten maakt die geen rechtvaardiging en draagvlak kennen, omdat ze niemand aanspreken.

Amendementen

Op 12 oktober jongstleden zijn in het hele land bijzondere districtvergaderingen gehouden.

Het FNV-kader kreeg 'n laatste 'inspraakronde'. Ten behoeve van deze vergaderingen heeft de initiatiefgroep een aantal amendementen opgesteld. Deze zijn erop gericht de positie van de FNV-afdelingen in de nieuwe structuur te versterken en hun beleidsruimte te beschermen. De amendementen beogen tevens voorwaarden te scheppen waaronder onbezoldigden voor het regionaal werk behouden kunnen blijven. Dit alles om de teloorgang van de democratie in de FNV te voorkomen. De amendementen kregen overal grote steun van het afdelingskader. Nu zijn de bondsraadsleden van de bonden aanzet. Vóór 27 november moeten zij hun kommentaar op de plannen geven. De initiatiefgroep heeft ervoor gezorgd dat de bondsraadsleden de beschikking hebben over de amendementen. De initiatiefgroep wacht even af en staat klaar om verdere acties te ondernemen.

*Ben Hoogenboom
(FNV-afdeling Groningen/Haren)*